

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Negyed évre 1 frt. 50 kr.
Egyes szám ára: 15 krajczár.

Előfizethető csupán a kiadóhivatalban lehet B-Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reklamációk és hírletek a kiadóhivatalhoz

A lap szellemi részére s a nyilttérre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Hírdetések díja: három hasábon petisior 5 kr. — Nagyobb és többszöri hirdetések jutányosan eszközöltetnek.

Déleg minden beiktatásnál 30 kr.

Nyilttér garatnál sor: 20 kr.

Nógrádvármegye közgyűlése.

Nógrádvármegye 2-ik rendes közgyűlése szept. hó 10-én tartott meg gr. Degenfeld Lajos főispán úr ömeltóságának elnökele alatt. A közgyűlést reggeli 9 órától 10-ig állandó választmányi ülés előzte meg.

A közgyűlés eléggé népes volt. A bizottmányi tagok főleg a sziraki, füleki és losonezi járáshól jöttek össze. Legérdekesebb tárgya volt a közgyűlésnek a két közigazgatási bizottsági tag megválasztása. Mindenki beláthatta, hogy oly két jelölt előtt, mint gróf Gyürky volt főispán és Szontagh Pál főrendiházi tag, minden particuláris érdekek el kellett némulnia. Ugyis történt. A két kegyelmes úr nagy szótöbbséggel lett megválasztva.

A közgyűlés lefolyásáról hozzuk a következő tudósítást:

Gróf Degenfeld Lajos főispán az állandó választmány után a közgyűlést megnyitván, a jegyzőkönyv hiteltetítésére Hanzely László, Fáy Albert és Kövy Tivadar urakat kérte fel.

Ezután előterjesztetett az 1890. évre szóló vármegyei költség előirányzat. A költség előirányzat a n. m. k. belügyminiszteriumhoz fölterjesztetik.

A közigazgatási bizottsági tagok választásához szavazatszedő tagokul kiküldettek: Huszár István, Pongrácz György és Szilárdy Ödön. A szavazás folyama alatt a közgyűlés fölfüggesztetett. Majd mintegy fél óra múlva Huszár István bejelenti az eredményt, mely szerint a beadott 126 szavazat közül Gr. Gyürky Ábrahám 100-at Szontagh Pál 99-et, Kövy Tivadar 31-et és Hanzely László 11-et kaptak, s így gr. Gyürky A. és Szontagh P. urak a főispán által megválasztottaknak jelentettek ki.

Az özvegy trónörökösön köszönő levele a vármegye által felküldött részvétliratra hódolattal fogadtattott. Gr. Teleky Géza belügyminiszter bemutatató levele tudomásul vétetett.

Wladár Viktor a szavazat lapokra vonatkozó ismert indítványát visszavonta.

A szüretelési szabályrendelet módosított. E szerint szüretelni már október 1-jétől lehet A szüretnapját azonban szept. 20-áig kell meghatározni és közzétenni. A hol rothadás észleltetik, ott a szüret korábban is meg tartható. A rendelet a fajszőlőkre nem vonatkozik.

A vármegye feliratot intéz az országgyűléshez, hogy az államháztartás segélyezett községi iskolák segélydíját teljes összegben adja ki. Tudvalevőleg a miniszterium ezen iskolák előirányzati összegéből usque 20 százalékot szokott levonni, mi által nagy zavarba hozza ezen iskolák existenciáját.

Szűpatak községe aug. 22-én lévén 67 család maradt hajléktalanul. Tihanyi Ferenc azon intézkedése, hogy a tűzkárosultak momentán szükségleteire 120 frtot utalványozott, utólagosan jóváhagyatik. Igen jólviselte magát ezen tüzesetnél Burella Henrik, Salgó-Tarján ren-

dőrkapitánya, a ki 110 frt 60 krt gyűjtött a tűzkárosultak javára, sőt életmi szerekkel is ellátta őket. A vármegye ezen szép cselekedetért Barelának köszönetet szavaz.

Nógrád is hozzá fog járulni Mátyás királyunk szobrának. A hozzájárulási összeg az alispán által fog javaslatba hozatni.

Várhalmi József, nógrádi lakos azon kérvénye, hogy a nógrádi előjáróság hivatalától fölfüggesztesse, illetékes eljárás végett a közigazgatási bizottsághoz tételelt át.

Murányi Ferenc és Büchler testvérek azon kérvénye, hogy kötbérek minden levonás nélkül visszadássek, elutasított.

Kálnó községének azon közgyűlési határozata, mely a vágatási díjakat megállapítja, jóváhagyatik.

Az állandó választmányban mindenki sajnálattal fogadta gr. Czebrán László, ezen puritan jellemű főúrnak, a közigazgatási tagságról lemondását. Ezt azonban ő a közgyűlés színe előtt visszavonta, s így továbbra is megmarad közg. biz. tagnak, mely tisztséget ő a közg. bizottság megalkotása óta erélyességgel és buzgósággal töltötte be.

Zolyom vármegye körlevele a szenvedő vállalkosság korlátozása végett pártolól fogadtattott.

A felső-nógrádi közművelődési egyeslet köszönő levelet intéz a vármegyéhez az 500 frt alapítványi tőkéért.

A Huszár család nevében Huszár István megható megle hangon köszöni meg azon részvétliratot, melyet a vármegye f. évi május hó 28-iki közgyűléséből, Huszár Károly, a megye ezen jelesének elhunytá alkalmából a családtagokhoz intézett.

A gácsi körjegyző-választás ellen Cziffer János által beadott fellebezés visszavonván, a választás helybenhagyatott.

Salgó-Tarján város elhatározta, hogy Kovács József derék birójának 25 évi jubileuma alkalmára nevezettnek arcképét lefesteti. A város ezen intézkedését a megye jóváhagyta.

Ugyancsak jóváhagyattak Salgó-Tarján város azon intézkedéseit, hogy a tűzoltó egyeslet részére felszerelvényeket vásárolhassanak, két fizetéses tűzoltói állást rendszerezessenek, hogy a hajdukat és szolgákat felfegyverezhessenek, tűzmentes pénzszekrényt vehessenek s végül, hogy a segédjegyző nyugdíjárulékát a község pénztárából fizessék.

Ráros-Mulyad község azon kérvénye, hogy a losonezi járáshoz csatolassék, elutasított.

Abelesz Soma, b.-gyarmati lakos kosárfonó üzletet állít fel a b.-gyarmati törvényszéki és kerületi fogház mellé. E végből a tiszti ügyész utasított, hogy vele a szerződést kösse meg.

Több fizetés-emelés és segélyezés iránti Kérvény az alispánhoz tétellett át.

Néfalánis nélkül a közigazgatási reform-kérdés tárgyában egy indítvány érkezett be. Ezen fontos ügyben eg. 30 tagubizottság küldetett ki, hogy a közigazgatás-reform kérdésében véleményes jelentést tegyen. Az indítvány a következő:

Köztudomású dolog, hogy a megyei önkormányzat a mai alakjában a kor igényeinek meg nem felel, az tölté fenn nem tartható.

Az államkormány már a legközelebbi ülészakban a tör-

vénnyhozás esztalára készült letenni a községi, városi és megyei adminisztrációt tárgyzó törvényjavaslatát, melynek egyes főbb eleve, megának a tervezett új közigazgatási rendszernek egyes főbb irányeszméi, az intézőkörök egyes felosztásaiából már a nagy közönség tudomására jutottak.

E tudomáson alapulólag a kor divatos eszméje, az államosítás a maga meateleenségben újból kitért s abban váli föllelni sok tudomásig fő közigazgatási miseráink ellen azon panacset, mely hivatva lenne közigazgatásunk terén évtizedek óta észlelt abnormis állapotoknak elejét venni a azokat az állami állapotokat — úgymond — a művelt nyagat kulturájának adminisztratív szafavonására emelni.

A központi kormány hatalmának folytonos kiterjesztése azon eszt, mely az államosítás behozatalánál előretelt óhajtatik; a helyi önkormányzat, az e yes községek, a városok és megyék már eddig is megnyírbált önkormányzati joga az alkalmi egyesületek pusztá tanács-kormányává készült súlyesateni.

A megyei, városi és községi tisztviselők kinevezése hasonlag a kor divatos eszméje s mint ilyen a kormány tervezett törvényes reformintézkedéseiben előkelő helyet foglaland.

A kinevezés sok állami nyargonca kedvezés vesszőparipája, melylyel szörén ulve, bealandozza az adminisztráció tag mezejét.

Ezen eszmékkel szemben feltétlenül állást kell foglalni magának a legközelebből érdekelte nagy közönségnek, mert hiszen elősorban a tervezett reformintézkedésekkel a vármegyei, városok és községek lakosainak ugy kulturális, mint anyagi érdekei emmenter érintvők.

A községi terhek legnagyobb részét az állam magáról szerencsésen lerákván, azok a község közönségének vállaira nehezednek; a városok és vármegyei pedig ezen szorosabb értelemben vett községi terhek mellett még szigorúban vett állami funkciókat is teljesítenek közönségük óriási megterhelésével s teszik azt önkormányzati jogkörük folytonos megnyírbálása dacára, de ezen meglévő önkormányzati jogköröket végkép megsemmisíteni, elcsémizni még s-m en:edhetik.

A törvényhatóságok kell, hogy felemeljék tiltó szavakat az állami ömipotencia tervezett újabb kiterjesztése ellen, de egyuttal kell, hogy önálló véleményét nyilvánítsanak azon intézkedésekről és módoszatokról, melyek a vármegyei önkormányzatának a tisztviselők szabad választására vonatkozó jogkörre épiégben tartása és kellő számbavétele mellett a közigazgatás jelenlegi, ankrészben a kor igényeinek többé meg nem felelő s annak haladásával homlokegyenest ellenkező egyes, elavult intézményeit felcserélni hivatják.

Ez kötelessége vármegyénknek is, hogy a meggyűlö jelek intő szavaira hallgatva, idejekorán gondoskodhassanak ön-ormányzati épületünk kerkövetelie kitarozásáról, de saját magunk választotta hivatalnokai — örökösen megválasztandó tisztviselőinkkel — és nem a nyakunkra kinevezett, sokszor a helyi viszonyokat nem ismerő, avagy azokat eszűdökösan-negligáló udvarmesterekkel.

E jelzettük okokból indítványozzuk:

1. hogy a vármegye legközelebb megtartandó közgyűlése kebeléből a tisztelt állandó választmány ajánlata folytán egy szabizottság küldessék ki a közigazgatás napirenden lévő reformkérdésének alapos megbirálása és tárgyalására, mely bizottságnak egy a központi, mint a járás tisztviselői hivatalból tagjai lévén az ekképen előkészítendő szakaszeru elaboratum annak idején tárgyalás és elfogadás végett a vármegye közgyűlése elé beterjesztendőnek határozassék.

2. hogy az ezen indítványban foglalt kérészekü eszme pártfogása érdekében a többi társ-törvényhatóság is a szokott módon megterestetik.

Közyűlés után délután 2 óraker főispáni ebéd volt.

Közigazgatási bizottsági ülés.

Gróf Degenfeld Lajos főispán szept. hó 11-én d. e. 10 óraker az ülést megnyitván, előadja, hogy Beniczky Árpád, Gr. Czebrán László, Mocsary Ödön, és

TÁRCZA.

Itthon.

Irta: Domán Zeigmond

Menésközben, mintha egy idő óta susogást hallanék, mintha valaki nevémen szólítana és mintha valami a talpamat csiklandozna; azt hittem, csak képzelődöm, de midőn figyelmesebb lettem, a következő szöveget hallam a föld felől: „Isten hozott, Isten hozott! de rég láttunk már: hát hogy érzed magad pajtás? Mi újság a nagy világban? Mit csinálnak Kozsika uraimék a fővárosban, hát Gránit ur. O Keménysége hogyan van? Mit bámulsz ugy, hát nem ismeresz már? Pedig hát emléket is kaptál tőlünk; reméljük el nem vesztetted azt a kis ékszer s ott viseled még azt a kővecsket lábad kis ujján. Nini! hát ti vagytok mégis? Mennyire megváltoztatok!” „Hja! barátom tempora mutantur et nos mutamur in illis: Különbem nem csinálunk titkot belőle; nem tetszett nekik a régi pofánk hát befelé fektették.” „Ah! vagy egy? Most már értem. Hát kifordítottak benuteket, mint valami kopott kabátot? Sohse busuljtok érte, régi história. Vagy tán már a kőveket is öpösztené a világfajdalom? Ha tetszik szolgálhatok egy kis orvos-sággal: „Mondottam . . . küzdj és bizva bizzál!” Ne mosolyogjatok oly keserűen. Isten veletek! Jó éjszakát.”

„Tán nem érzed magad jól, vagy mi, hogy egyszerre megálltal magad elé szegzed tekintetedet s mintha ajkad is mozgott volna?” „Nem a csak el voltam puerálve, ezembe jutott valami.”

(Tovább mentünk. Midőn a megyeház felé köze-

ledtünk, csodálkozással vettem észre, hogy még sem volt szemképrázat mit tegnap látni véltem; a járda ezen a tájekon tényleg jóval szélesebb a kocsiutnál, a megyeház felől visszatéekintve a járda mellett hátsor valóssággal ugy tetszik, mintha küljebb tolták volna, és a tulajdonképp hézagkitöltésre rendelt két kertecské igazán jó darabbal küljebb nyulik, mint maga a főhomlokzat. Midőn ezekre nézve ugy aeshetlikai mint czélszerűségi szempontból kritikai megjegyzéseket kezdtem tenni, melyek azon nézetemet támogatják, hogy tán helyesebb lett volna a terület fokozódó terjedelméhez képest ugy a járdákat, valamint a kocsiutat is aránylagosan kiszélesíteni és a kertecskéket csakis a főhomlokzat széleig álltetni, társam mindinkább elkomorult s midőn azt kértem tőle, vajjon ő miként vélekedik ebben a dologban így tört ki: Barátom szakértő készített; mit értesz te a sinus-cosinus, tangens-cotangens, vagy a kör négy-szögcsítéséhez?” „Hát a józan ész és az izlés memi se?” válaszolam. „Csakhogy nem mindenki bírja, ki dícsékszik vele.” Igazat adtam neki, de lehetséges, hogy reám ezéltott vele.

Igy beszélgetve haladtunk az országúton, a valóban igen szép fasor között; aztán azon tul is tovább, jóvalbb. Mire egészen beesteledett. Néha, néha egy kocsi robogott el mellettünk hébe-korba más sétálókkal is találkoztunk; 9 óra mult, mire ismét a három kereszthez és a fasorhoz vissza értünk.

Az ég tisztá, a lég lángha volt; fent a sudar fák tetején friss szellő himbálta a leveleket, mintha álomba akarna ringatni; a távolból béka kurtyolás halatszott és a közeli bokrokban szerelmi bánatát dalolta el a csalogány. Megálltam és élvezettel hallgattuk. Korom sötétség volt körül, csak a hatalmas fasor feletti csillagokat láttunk, mint valami mély-barlangból.

Egyesre a tárból egyenletes koppanásoktól ki-

sérve kellemes esengetyű szó ütötte meg fülünket, mely mindinkább közeledett. Egyszerű taliga volt, előtte egy fehér kutya futott, rajta pedig két alak volt észrevehető, melyek — ugy tetszett nekem — némán átölölve tartották egymást . . . Lelkem felengedett és az ábránd varázshálóját borítá ríjja. „A szerelem tündére lehet az ki kegyeltjével bebarangolja a harnatos nyári éjszakát, hogy illatsuljon annak szerelmi mámorától; vagy egy boldog pár a népből?” sugtam oda társamnak; s hosszú lélegzetelt magamba szívva balzsamos levegőt, felsóhajtott: „Ah! mi édes az élet, mi szép is a világ-a boldogoknak!”

De alig haladt el mellettünk a taliga, mikor is pokoli búz csapla meg, orromat; levágó után kapkodtam és fulladozva majd hogy el nem álltam. Midőn kissé felüdültem gyenge hangon kérdeztem: „Mi volt az?” „A szerelem tündére kegyeltjével bebarangolta . . .” kezdő társam cizálni, „Ugyan kérlek, hogy is gonyolódhatsz így?” „Nos hát, ha mindenáron tudni akarod, tud meg hogy ez a diszes fogat, mely annyira felesigáztá fantáziádat s oly ábrándozóvá tett: B-Gyarmat mezőváros ambulans csatornája” volt . . . Szégyenkezve és boszankodva kérdeztem némi ironiával, vajjon nem-e ez is valami újabb vívmánya a városnak, mire ő higgadtan így felelt: „Nem epen; ez még a régi jó időkből” maradt fel. De hiszen hát állandó csatornákat nem építhet a város.” „Igen ám, de akkor gondoskodjatok arról szigorú intézkedéssel, hogy a polgárság egészsége, szórakozása és jó izlése ily otrombán meg ne támadtassék és hogy az a nyári esteken fel tizenegy óra előtt ne mutatkozzék” vágtam vissza erőlesen.

Ep a kapunkhoz értünk és barátom maliciosusan szép álmokat kívánva távozott.

Sreter Alfred elmaradásukat igazolták. Ezután kiegészítettek az egyes küldöttségek. A fegyelmi küldöttségbe beválasztották Huszár István eddigi póttag, helyébe pedig Sreter Alfred. A gyámügyi bizottságba gr. Gyürky A. A börtönvizsgáló bizottságba: Gr. Berchtold A. Az erdei kihágásokban bíráskodó bizottságba: Szontagh Pál. A számvizsgáló bizottságba: Beniczky Árpád és Török Zoltán. A pótdó ellen felszólamló bizottságba: Szontagh Pál. Az árvapénzkezelési bizottságba: Szontagh Pál.

Az alispáni jelentés, mely fontosabb dolgot nem foglal magában, egyszerűen tudomásul vétetett.

Nősülési ügyek.

Kivételos nősülési engedélyben részesülnek a következő folyamodók: Fábian, Nagy, Márton, Petik, Nagy Imre, Kiss, Bodor, Szabó, Pál, Tóth, Benesik, Kovács, Szabó J., Kasza, Tóth J., Imre, Zsiak és Boros. Kérelmével elutasított: Bárány János.

Vicinalis ügyek.

Berezel és Guta községek folyamodtak, hogy a Keszeg, Néza és Sápí vicinalis útszolgálatból kiváltsanak, s hogy vicinalis közmunkájukat az Acsa felé vezető úton dolgozzák le. Miután azonban a csoportbeli többi község t. i. Keszeg, Néza és Sáp meghallgatva nem lettek, ezeknek a szolgabíró útján meghallgatása elrendeltetett.

Ipartanácsnokok

A megyei ipartanácsba rendes tagokul beavastattak: Áninger László és Manóssy Alajos; póttagokul: Benkő József és Molnár József.

Erdei kártérítési ügyek.

Miniszteri rendelet értelmében mindazok, a kik a kirótt bírságot lefizetni nem tudják, azt naponta 10 frtjával számítva, ledólni kötelesek. A mi viszonyainkhoz képest a 10 frt ledólni díj túl magas. Miért is Huszár István indítványára, melyet br. Rozner Ervin is támogatott, elhatároztatott, hogy a ledólni díjak alábbszállítása iránt felirat intéztessek a törvényhozáshoz.

Fellebbezési ügyek.

Gellén Endre pilisi pótdója ügyében a nm. belügyminiszterium kedvezőleg határozott. — Bödi Fodor Teréz települési ügyében beadott fellebbezése az 1876. 6. t. cz. 59. §-a értelmében elutasított. — Szüdi Zoltán, panaszt adott be az alispánhoz, Horváthy Zoltán szentiványi körjegyző ellen. Az alispán ezen elutasító végzését Szüdi Zoltán megfellebbezte, azonban fellebbezése is elutasított.

Áradás.

Beadványok száma összesen 12096 db. Ebből elintéztetett: 11009; hátráltak: 1087, vagyis 200-zal kevesebb, mint a múlt évben.

Tanügy.

A népiskolai törzskönyvek elkészítésére nincs pénz; csak 120 frt kellene, de az nincs. E végből kérvény intéztetik a vall. és közokt. miniszteriumhoz. A balassagyarmati izr. iskola kérvénye, hogy az orsz. izraelita alaphoz segélyeztessék, pártólólág terjesztetik fel.

Adóügy.

Egyenes adóban előírás volt 1296000 frt. Erre lefizetett 518000 frt; kátrálék: 778000 frt. Az eredmény 108000 frttal kedvezőbb a múlt év hasonlójánál. Kedvező eredmény mutatkozik a hadmentességi adónál is, valamint a helyeg és illetékeknel, nemkülömben a közvetelt adóknál.

Az üléseben most referált először a pénzügyigazgatóság részéről Szabó Ferencz, helyettes igazgató, kinek előadása eléggé jó.

Nőrtónügy

A b.-gyarmati törvényszéki és kerületi fogházban a múlt évben le volt tartóztatva 264 férfi és 21 nő, összesen: 285 fegyencz, kik 3140 munkanapot dolgozva, kerestek 181 frt 60 krt, melyből az államé 106 frt 2 kr, a fegyenczeké: 75 frt 58 kr. A keresmény most azért olyan csekély, mert a szabó műhely megrendelések hiányában szünetel. Epen ez vezérelte arra a intéző közeget, hogy a dolgozó házak mellé kosárkötő műhely állíttassék fel.

Egészségügy.

Az egészségügy kevésbé volt kedvező. Majdnem 800 betegülési eset volt a vármegyében. Járványserűleg dühöngött a ronesoló toroklob, különösen Szécsényben, N.-Liberesen, Felső-Toldon és Bujákon; 51 gyermek közül 25 meghalt. Dr. Feledi Ferencz járási orvosunk a vármegyében nagyobbrendű körutakat tett. Dívenyi kórorvos ur Pazár István helyébe dr. Schvarcz Izák ideiglenesen helyettesített.

Útügy.

Az állami és megyei utak jó karban voltak. A közlekedés sehohsem akadott fenn; a kavicsszállítás nem folyik oly eredménynyel, mint az várható lenne. Végre miután a kereseti számlák Kohn Mór és társa cégnek kiutalványoztatnak az ülése déli 12 órákor befejeztetett.

Gróf Degenfeld Lajos főispán ő méltósága Losonczon.

Lapunk múlt számában megemlékeztünk arról, hogy Losoncz városa aug. hó 31-iken gróf Degenfeld Lajos főispán ő méltóságát mely ünnepélyességekkel fogadta. Ugyanaz nap este 8 és fél órákor fátylaszene tartottat, a mely alkalommal Gresits Miksa m. kir. áll. főgyimn. igazgató, mint a fátylaszemet szónoka határos beszéddel üdvözölte a főispánt. A beszédet többször megújuló éljenzések követték, melynek legcsendesültével a főispán úr körülből következőleg válaszolt:

"Tisztelt Uram! Mióta felséges uram és királyom engemet Nógrád vármegye főispánjává kinevezett, mindig óhajom volt, hogy Losonczot, ezen kultúrtörkévekben is rendezett-tanított város meglátogassam. Örülök, hogy ezen óhajom most teljesült. S midőn e fölötti örömemnek kifejezést adok, egyetlek az Önök, hogy ezen kitüntetésekért, melyekben Önök megérdem-

sem óta részesítettek, legszíntebb köszönetemet nyilvánítsam. Iparkodni fogok, hogy e tapasztalt sok rokonszenyvilágításra, melyben Losoncz város s annak derek polgársága részéről részesültem, a jövőben érdemessé tegyem magamat; iparkodni fogok megérint javát elősegíteni s Losonczot kiváló figyelemben részesíteni, erős lévén abbéli meggyőződésém, hogy e város irányában fogamatossitandó törekvéseimben maga a város is támogatni fog. Fogadják Önök még egyszer legbensőbb köszönetemet a nyilvánított rokonszenyért, melyet tartanak meg Önök irányában ezután is."

Szünni nem akaró éljenzések követték e szavakat. Majd a „Szózat"-ot zendítette rá a dalegyesület, mely után a Rákóczi induló hangjainál szétoszlott a nagy közönség folyton élve a főispánt.

Az estét a főispán úr kedélyes körben töltötte a „Vigadó"-ban. Mint a „Losoncz és Vidék"-ből olvasuk, a főispán ő méltósága szept. 1-én Gácsot szerencsésülte látogatásával, a hol a feldíszített városba bevonulása alkalmával mozsárdörögés és deléleg bandérium fogadta harsogó éljenzések között. A főispán urat itt gróf Forgách Sándor fogadta a gácsi derek tűzoltók élén szép beszéddel, a melyet az éljenzések megszűntével ő méltósága igen szépen megköszönt.

Ezután a főispán úr a Stricker-féle remek posztógyárt tekintette meg, a mit villásreggeli követelt Stricker úr fényes termében. Majd ezután Szakall Antal főszolgabíró úr házána Gács városának előjáróságát, képviselő testületét, az iskolaszéket, a róm. kath. egyháztanácsot fogadta. Ezen hivatalos fogadtatás után főispán ur özv. gróf Forgách Antalné ő excellenciájához vonult, hol is a kedves vendéget, egy ő excellenciája a házasszony, mint magas családja a legszívésebben fogadták. Délután 2 órákor volt a nagy és gazdag grófi ebéd. A nagy pompával és gazdagon terített asztalon mindenki előtt a következő gyönyörű, finom izléssel kiállított menu állott: Potage Victoria. Sherry. Boucheés á la reine. Filet á la printanniere. Egri. Cotelettes de monton á la soubise. Madi. Foie grav. en Bellevue. Selle de Chevreuil compote saladé. Champagne imperial. Glaces panachées. Muscat portugais. Dessert. Cognac. Anisette. Mi a díszebédet illeti, az valóban fejedelmi volt. Ebéd alatt régi jó magyar szokásként toasztok is voltak. A főispánt gr. Forgách Antal éltette. Végre 5 órákor vett szívélyes búcsút ő méltósága egy a kedves háziaktól, mind pedig az ott egybegyűléstől. Szeptember 1-én látogatásokat tett a főispán ur Láziban Beniczky Árpád orsz. képviselő úrnál, majd Gácson, továbbá Czebrán László grófnál P.-Szalattán. Szept. 2-án d. e. 9 órától egész nap a város hivatalait apróra megvizsgálta s a tapasztalt rend és pontosság felett elismerését nyilvánította. Este Szilassy Béla ur vendége volt. Szept. 3-án meglátogatta az edény-zománczó gyárat, a gőzmalmot, hol Dejeur várta, a m. kir. főgyimnásiumot és tanítóképző intézetet. Délután kirándult. P.-Keresztúrra Szakall Ferencz orsz. képviselőhöz, majd meglátogatta Pinczen Károlyi Miksa urat. Este az indóházna búcsút vevén a városi képviselőktől s több intelligens egyénből álló társaságtól háromnegyed 9-kor Budapestre utazott.

Losoncz, szept. 8.

Végére hosszas várakozás után köztudomásra jutott az összes nógrádmegyei evangélikus egyházak híveit nem csak megnyugtató, de lázas örömmel fogadott azon örömhír, hogy a nagytekintetű nógrádi evangélikus esperesség két főhivatalnokává; név szerint fő esperessé Svehla János és világi felügyelővé Beniczky Gyula lettek nagy szótöbbséggel megválasztva, bár a választást megelőzőleg történtek a közérdeket önérdéknek felébe helyező furfangos akna munkák, ezen fentérintett eredmény ellen, de a hosszas éveken át megszerzett általános bizalom elismert érdemeiken eltörpült eredménytelenül a furfang és eselszövény és a készített akna úgy robbant fel, hogy az azt készítő hivatali reputációját nem csak a jelenre, de a jövőre is semmivé tette.

Hogy a szeretet tisztelet és ragaszkodás párosítva és egyetértve, mily nagy szabású dolgokat képes teremteni, annak erős bizonyítékát felmutatta Losoncz városi közönsége folyó év is múlt hó, 31-én a midőn az ujonnan kinevezett Gróf Degenfeld Lajos főispán urat kebelében volt szerencsésje tisztelni. Az ünnepély legkiválóbb esete volt a kétszáz fátyla fényénél megjelent esteli tisztelegés Gresits igazgató tanár szónoklatával.

Losoncz városa egy Julius havában tartott képviselő gyűlésében szép jelet mutatta fel a közegészségügy iránti érdeklődésének és elhatározta hogy az eddig elhanyagolt állapotban levő és a legjobb ivóvíznek ismert kőkutat helyre hozatja, melyet már rendbe hozva át is adott a közönség használatára.

Végül határozatba ment az is, hogy az állami főgyimnásium melletti séta téren egyedül iránta használható egy nagy kútát fog létesíteni egyetértőleg a gyimnásium igazgatóságánál, szolgáljon a megyei többi városoknak jó példaul ezen eljárása Losoncznak ez volna óhajtanító.

(P. I.)

Losoncz, 1889. szept. hava.

Tek. Szerkesztő Úr!

Midőn b. lapja 34. számában a Nógrádi Naptárról hozott szíves megemlékezést köszönetet mondunk, egyuttal engedelmel kérünk a következő megjegyzéseink megtételére.

Egyrészt igaz, hogy a naptár technikai művelete nagy költségeket igényel, de mi nepp ez okból nem hoztuk megvén orsz. képviselőinek és más, neves, érdeműs férfainak arczképét és életrajzat, hanem csupán azért, mert ebből egyszerre, ha más, közérdeklő cikkeknek és irodalmi dolgozatnak helyt adni akarunk; többet nem hozhatunk.

Nem éppen illő, de kíváncs volt az, ha a megye befolyasabb emberei, úgy, mint Szerkesztő úr, ajánlanak a naptárt saját hatáskörében és ismerősei közt,

mert nógrádi ember a megyei érdekeket bővebben viszatükröztető naptárt nem kap 36 krért. Azt hiszem, nem tuzozunk azzal a kijelentéssel sem, hogy ritkán sorakoztak a megyei, kitünőbbeknek elismert írók szép dolgozataikkal ilyen szépen egymás mellé, mint ebben a naptárban.

Ez a tény eklatans bizonyítéka annak, hogy megyénk milyen dúsán van írói szép tehetségekkel megáldva.

Minthogy azonban ezen jeles írók művei eddig csak élszóra jelentek meg, ez a szerény köszöneteska, mely öket a naptárban összefűzi, igen megérdemlené, hogy közkincesé váljék.

Ezeket kívántam tiszteletteljesen megjegyezni, azzal a kérelemmel, hogy ezen soroknak vagy eredetében vagy módosítva, helyet engedni sziveskedjék.

Teljes tisztelettel

Schvech Árpád.

a Kármán-nyomda művezetője.

Viaszontválaszul Mihalik János úrnak.*

(Lásd a „Nógrádi Közlöny" f. é. 2-ik számában megjelent „Irodalmi svihátság" című igazi svihátságot.)

Lapszerkesztő úgy még egyon nem dorongolta önönmagát, mint ön, uram, midőn e becses lapok f. é. 30. számában megjelent „A Nógrádi Közlönyről" című cikkemre válaszul föltálatla „Irodalmi svihátság" című kotyvasztékát.

Csak öntől, a „hivatott" szerkesztőtől, telhetett ki az a bizonyos irodalmi tisztesség, hogy neki utazott fentjelzett cikkemért Reményi Károly úrnak, a város igen tisztelt s érdeműs bírájának s őt gyanúsította amily alaposan ép oly bölcsen is annak szerzőjével. Pedig legyen róla meggyőződve, hogy R. K. úrnak kisebb gondja is nagyobb volt, hogy sem önnel s lapjával törődjék s kinek ezek után valóban csak annyiban lehet talán a dologhoz még köze, hogy most már csakugyan utálattal fog eltelni mindaz iránt, a mi a „Nógrádi Közlöny" szellemi konyhájának kozmós légköréből esetleg eleje kerül.

Mert hát, kérem, irodalmi tisztesség-e, szerkesztői tapintat-e valakit kellő ok nélkül, ártatlanul s hozzá még oly kvalifikálatlan módon meglátadni, mint ezt ön megeselekedte? Nem, uram, ez nem szerkesztői tapintat, nem is zsurnalisztikai tisztesség, hanem merő szellemi vakság, minden kétséget kizáró impertinens turpisság. S meri-e ön e patent svihák eljárása után is még azt képzelni magáról, hogy önnek tehetsége, hivatottsága van a lapszerkesztésre?

S ez a dolog veleje. Ez az, a mit én első cikkemben kétségbe vontam lapja a „Nógrádi Közlöny" első számának átolvasása után irodalmi okok alapján s ez az, a mit most ujából még határozottabban kétségbe kell vonnom ethikai okoknál fogva is. Ennél fogva első cikkemből egy jottát sem engedek. S hogy ön, mindezek dacára is, lapszerkesztő ne legyen: valóban nem akadályozhatom meg, mert nem áll hatalmamban; de viszont, hogy én még ítéletet formálhassak magannak lapjáról s azt szabadon nyilváníthassam is, úgy hiszem, ezt pedig ön nem akadályozhatja meg.

Kúnszentmiklós, 1889. évi szeptember hó 6-án.

Kubányi Béla,

ev. ref. gym. tanár.

Hírek és Külfönlélek.

Személyi hírek. Gróf Degenfeld Lajos főispán úr ő méltósága még f. évi szept. hó 9-én jött a székvárosba Rétságról, hol a szolgabírói hivatalat vizsgálta meg. Az nap résztvett a műkedvelői társulat előadásán. Másnap a tisztelgéseket fogadta, majd a közgyűlésen, délután az árvagyűlési fellebbezési ülésen szept. 11-én pedig a fegyelmi és a közigazgatási bizottsági üléseken elnökölt. A székvárosból csak szept. hó 12-én d. u. 3 óra felé utazott el Romhányba, hol Laszkáry Gyula ur házána családjával találkozni fog. A gyűléseken résztvettek: gr. Gyürky A., Szontagh Pál, Huszár István, gr. Czebrán László, br. Rozner Ervin, dr. Pulszky Ágost, Hanzély László, Török Z., Beniczky Á., Fáy Albert, Laszkári Gyula, Moesári Ödön, Kövy Tivadar, Kovács Ferencz, Szilárdy Ödön, Balás Antal, Hoffmann Jakab, Pokorny Gusztáv, Gróf Almásy Kálmán, Prónay István, Posztóczky Iván, Gazdik Lajos, Wágner Sándor, Krenclits Imre, Vannay Ignác, Pongrácz György és még számosan, a kik a közügyek iránt érdeklődnek.

Értes. Hanzély Hermin kisasszonyt, Hanzély László szírák-kerületi országos képviselő leányát e napokban vezette oltárhoz. Szűgyben Bornemisza Boldizsár fővárosi rendőrpáranosnok. — Nigrianyi Lajos budapesti kereskedő szept. hó 9-én vezette oltárhoz Komjáthy Ilona kisasszonyt, Komjáthy Károly árvaszéki kiadó leányát.

Értesítés. A b.-gyarmati polgári iskola egyik rendes tanítónője Thuránszky Maria segédtanítónőt nevezte ki a nagymélt. vall. és közoktatásügyi m. kir. miniszterium. Az így megválasztott segédtanítónő állása pedig Madarász Margit okl. tanítónő lett kinevezve.

A b.-gyarmati ipariskola elnökeül a főszolgabíró hivatal által Manóssy Alajos építész-mester lett kinevezve.

Nérválasztás. Kis-korú Schlesinger Hermann szécsényi illetőségű salgó-tarjáni lakos vezetéknévénél

* Nem vagyunk haratosai az előle pol-miáknak, azonban ezen viszonylatot kötelességünknek tartjuk körölni, nemis, ami érdekünkben, akik az előle fel-fel bukkano lapokkáknak ezeltalál azoknak lenni, de Reményi Károly t. munkatársának érdekében, kit M. J. ur oly drasztikusan támadott meg egészen ártatlanul, s még annak lapát is kasszárt-ajkát oly főtámad, sőt 25. évi óta csakadatlanul, nagy kétségbeeséssel, mely szellemi méltósággal és hivatottsággal fardolozik — egészen önzetlenül az irodalmi pályán, s aki nemcsak ilyen helyi lapokat írt, hanem a „Pesti Naplónak" is egykor munkatársa volt. — Részünkről bapa és baba helyett M. J. úrnak — könyvet és könyvet ajánlunk. Szerk.

SCHLICK-féle vasöntöde és gépgyár

RSZVÉNY-TÁRSASÁG BUDAPEST,

GYÁR és IGAZGATÓSÁG:
VI. külső váczut 1696. 99.

VÁROSI IRODA és RAKTÁR:
VI. Podmaniczky utca 14.

GŐZ- s JÁRGÁNYCSÉPLŐ KÉSZÜLETEK

SCHLICK-féle szab.
KÉT- és HÁROMVASÚ EKÉK
SCHLICK-féle szab. „Haladás”
sorvelő-gépek.

Schlick-féle szab. Rayol-ekék, Schlick- és Vidats-féle eredeti egyvasú ekék és talajművelő-eszközök boronák és rögtörő hengerek, szecskavágók répvágók, répszúrók, tengeri morzsolók, csöves tengeri darálók, gabonatisztító rosták, őrmalmok stb.

Az összes ekék tartalékreszei készletben tartatnak. — Előnyös fizetési feltételek — Legolcsóbb árak.

Arjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Legyen Van szerencsénk ezen a t. sz. üzletbarátaink becses tudomására hozni, hogy neha a VI. Podmaniczky utca 14. sz. a. lévő irodánk legnagyobb részét a külső vácz-útán lévő gyártelepünkre helyeztük át, mindazonáltal az ezen irodai helyiségünkben t. üzletbarátaink kedvére érdekében egy városi irodát tartunk fenn, valamint, hogy ugyanott építési cikkeink és gazdasági gépeinkből raktárt létesítettünk.

A SCHLICK-féle vasöntöde és gépgyár részvénytársaság igazgatósága

PÉNZT

sorsjegyekre, értékpapírokra, bank, és zálogjegyekre, vidéki takarékpénztári részvényekre, részletvekre, arany- és ezüst pénzneműekre bármily összegig olesón ad

L Ö R Y J.

banküzlete

Budapest, IV., Hatvani-utca 17.

MIT AKAROK?

Bebizonyítani Nógrádmegye mélyen tisztelt lakóinak is, hogy eljött az az idő, midőn a honi ipar versenyre kelni képes a külfölddel.

„O R I O N”

eddig sem bel, sem külföldi likőr által túl nem szárnyalt, s a császár királyi vegykezleti állomáson kitűnőnek talált, s kiállításán kilencz első díjakkal kitüntetett

gyomor-egység-likőr
megérkezett B.-Gyarmaton!

Győződjön meg mindenki, hogy eme 9 díjakkal kitüntetett likőr az angyalok nektárja! 1 üveg ára 80 krajczár. Azonfelül kapható 1 forintért 710 L. cognac s. t. b.

DONÁTH ALAJOS

aether-likőr-likőr, rum és cognac gyáros: PÉLIS-MARÓTH.

Balassa-Gyarmati f. raktár:

HUMMER MIHÁLY
fűszerkereskedő.

PALÁSTON

a közbirtokossági „nagy korema” épület, melytől az italmérsi joggal együtt, eddig ezer, illetve ezer száz forint bért fizettek — eladó. Bővebb értesítést Ivánka István közbirtokossági igazgató ad Palástton (Hontm.), posta helyben.

A Gálóczy-féle házban (N.-Tábor utca) 3 szobából, 2 előszobából, konyha és pincze, 2 istálló 12 marhára, 3 holdas kerttel f. évi október hó 1-jétől — 200 forint évi haszonbérrel — kiadó.

Tisztelettel
Rittinger-Gálóczy Anna.

FAIRBANKS-MÉRLEGEK

az egész világon a legtökéletesebbnek elismert mérleg-szerkezetek

A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek százados rendszerekű, rendkívül érzékeny és tolosúlyúval vannak ellátva.

Tartósság, pontosság és könnyű kezeléskénél fogva az összes világkiállításokon első díjat nyert legkiválóbb mérlegek.

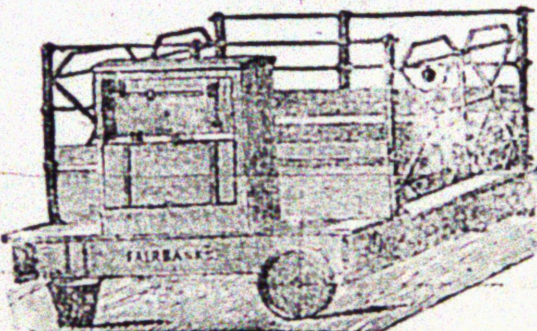
A jutányos árakban — melyek súlyokkal számított tízes mérlegek áránál nem magasabbak — a hitelesítés, csomagolás és vasúti való feladás költségei befoglaltnak. Gazdasági szerkezet és csak mérlegeink, valamint marhamérlegeink a legkedveltebb mérleg-szerkezetek.

Gyártásunk állami felügyelet alatt áll.

Czim: Osztrák-magyar Fairbanks-társaság mérleg- s gépgyára John Block vezérigazgató

BUDAPEST, Andrassy út 12.

Arjegyzékkel és felvilágosítással szolgál a központi iroda. Gyár: Ujpest — K.-Hegyer.

VÉGHLESI

VERA-forrás

Hazánk
legtisztább, legolcsóbb

legjobb szénsavdús, égvényes

SAVANYUVIZE

Véghles-Szalathán: Zólyommegye.

Bor és sörház a „HÁRSFA”-hoz

BUDAPEST.

Fürdő-utca és Erzsébet-tér sarkán.

Börjupörkölt galus	20 kr.	Marhagulyás burgonyával	18 kr.
Angolsült főzelékkel	25 kr.	Sertéskaraj főzelék	25 kr.
Lebensült	25 kr.	Marhasült	25 kr.
Borjuvesés	25 kr.	Halmajonás	30 kr.

Őszi és téli idényre!

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy cseréplálya készletünket a készlet tülhalmazása miatt a rendes áron alul is eláruljuk.

Kályháink a legfinomabbtól a legolcsóbbig tűzmentes anyagból a legdivatosabb minták után készült, s azt névszerint itt elősorolhatjuk: káro-jegecz, tapétta, kristály, rozetta, legujabb csiga kályha, strasburgi, ezenkívül számtalan s különböző modorban és színekben u. m.: világos barna, sötét barna, komoly barna, tus fekete, a legujabb ezüst acél szín, lombzöld, komolyzöld, sötétzöld, barnazöld, terrakotta szín, égszínkék, szürke gránit, hamisított fehér, eredeti hófehér és kékbejártzó fehér színekben kaphatók. Azonkívül megrendelés elfogadtatik bármily munkákra, u. m.: öt sarkos kandalók és legnagyobb szalonkályhákra, valamint javítások jutányosan és pontosan teljesítenek.

Ajánljuk továbbá szűreli idényre borferesztő cserpeket, melynek drbjá 25 kr., és virágcserepeket százanként 1 forint 50 krtól 6 frtig.

Magunkkal és hat év óta fennálló kályha üzletünket a nagyérdemű közönség szíves figyelmébe ajánljuk.

B.-Gyarmaton, 1889. évi szeptember hó 14-én.

Teljes tisztelettel

WLADÁR testvérek,

a-szügyi utcában.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint üzletemben mindennemű arany-, ezüst-, zseb-, táli- és ingaórát, ugyisint mindenféle arany és ezüstneműket raktáron tartok, továbbá mindennemű kellékeket a villamos szobajelzőhöz, azok berendezését és javítását a legjutányosabb áron elvállalom, nemkülönben az órás és arany ékszereszetbe vágó munkálatokat jótállás mellett legolcsóbban eszközölöm.

Hálás köszönetet mondok az eddig áltám iránt tanúsított kegyes pártfogásért, esedezem azt reám is átruházni, magamat a nagyérdemű közönség kegyes jóindulatába ajánlván.

Teljes tisztelettel

REISZ SANDOR

órák, arany és ezüst műves B.-Gyarmaton.